

Vidensbank til praktiserende læger og vaccinatorer: Hvem må vaccineres mod COVID-19? Hyppige spørgsmål og svar

Følgende omhandler COVID-19 vaccinerne **Comirnaty®** og **Spikevax®**, der bruges i det generelle vaccinationsprogram mod COVID-19.

Rådgivningen er baseret på de tilgængelige anbefalinger på tidspunktet for udgivelse. Der kan være tilkommet nyere anbefalinger siden. Sundhedsstyrelsens Retningslinje for håndtering af vaccination mod COVID-19 opdateres løbende.

<https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2021/Retningslinjer-for-haandtering-af-vaccination-mod-COVID-19>

På Sundhedsstyrelsens hjemmeside findes også svar på *Frequently Asked Questions* vedrørende COVID-19 vaccination.

<https://www.sst.dk/da/corona/Vaccination>

Nyt i version 4 af vidensbanken

Anbefalinger om vaccination af gravide og ammende er tilføjet.

Anbefalinger om vaccination af børn og unge på 12 år og derover er tilføjet.

Anbefalinger om vaccination af personer med mastocytose er ændret.

Anbefalinger om revaccination eller boostervaccination af personer, der har haft COVID-19 siden primærvaccination er tilføjet.

Anbefalinger vedr. vaccination af personer med tidligere blodprop eller medfødt tendens til blodpropper er præciseret.

Anbefalinger vedr. samtidig administration af COVID-19 vacciner og andre vacciner er præciseret.

Anbefalinger vedr. vaccination mod COVID-19 og kirurgi er præciseret.

Lægemidler, sygdomme og tilstande (fraset allergi)

AK-behandling

Almindelig AK-behandling kontraindicerer ikke intramuskulær injektion, og er ikke kontraindikation mod vaccination. Der er øget risiko for udvikling af et hæmatom på indstiksstedet.

Trombocytopeni og koagulationsforstyrrelser

Vaccination skal gives med forsigtighed, da der kan opstå blødning efter en intramuskulær injektion hos disse personer. Det kan være nødvendigt at tilrettelægge vaccination i tilknytning til patientens øvrige medicinske behandling og/eller anvende særlige kanyler. Søg lægefaglig rådgivning ved behov – se side 6.

Tidligere blodprop eller medfødt tendens til blodpropper

Personer med tidligere blodprop eller medfødt tendens til blodpropper kan vaccineres. Personer med blodprop opstået kort tid før eller under igangværende vaccinationsregime kan vaccineres, når de er opstartet i blodfortyndende behandling.

Febril sygdom

Ved tilfælde af sygdom med temperatur $\geq 38,0$ °C bør vaccination udskydes. Lette symptomer, som fx almindelig forkølelse uden feber, giver ikke anledning til at udskyde vaccination, såfremt der *ikke* er mistanke om COVID-19 jf. nedenstående.

Gravide

Gravide anbefales vaccination mod COVID-19. Hvis muligt anbefales vaccination i 2. trimester, og ellers anbefales vaccination i 3. trimester. Vaccination i 1. trimester anbefales ikke ud fra et forsigtighedsprincip. Der er ikke noget, der tyder på, at det giver øget risiko for fosterskader mv. at blive vaccineret i 1. trimester, hvilket bør understreges over for gravide, der var uerkendt gravide på vaccinationstidspunktet. Anbefalingerne gælder også i tilfælde af revaccination.

Ammende

Ammende anbefales vaccination mod COVID-19.

Fertilitet

Både kvinder og mænd anbefales at tage imod tilbuddet om COVID-19 vaccination uanset planlagt graviditet eller fertilitetsbehandling. Der er ikke noget, der tyder på, at vaccination mod COVID-19 påvirker fertilitet. Dyrestudier for alle 3 vacciner viser, at der ikke var vaccine-relaterede virkninger på hverken hunnernes fertilitet, på drægtigheden eller på fosterets udvikling før eller efter fødslen.

Børn/unge

Comirnaty® og Spikevax® er godkendt til personer på 12 år og derover, og alle på 12 år og derover anbefales vaccination mod COVID-19 i det generelle vaccinationsprogram.

Ældre borgere

Både yngre og ældre har god effekt af Comirnaty® og Spikevax®. Ældre har ikke hyppigere eller sværere bivirkninger efter vaccination med COVID-19 vaccinerne end yngre.

Personer, der tidligere har haft COVID-19

Personer, der tidligere har haft COVID-19, kan vaccineres 1 måned efter overstået sygdom og derefter så hurtigt som muligt.

Personer, der har fået COVID-19 mellem 1. og 2. vaccination

Vaccination med 2. dosis tilbydes 1-3 måneder efter overstået sygdom eller positiv test. Dette gælder også, hvis det betyder, at intervallet mellem 1. og 2. dosis bliver længere end anbefalet for den pågældende vaccine.

Personer, der har fået COVID-19 mellem primærvaccination og revaccination eller booster-dosis:

Til de, der tilbydes revaccination eller booster-dosis, kan denne dosis gives 1-3 måneder efter overstået sygdom eller positiv test. Dette gælder også, hvis det betyder, at intervallet mellem de to doser bliver længere end anbefalet.

Personer, der tidligere er blevet vaccineret med anden vaccine eller skal vaccineres med anden vaccine

Vaccination mod COVID-19 med Comirnaty® eller Spikevax® kan gives, uafhængig af tidsinterval i forhold til andre vacciner, fx influenzavaccination, pneumokokvaccination eller HPV-vaccination. Hvis muligt, kan vaccinerne administreres med et interval på 7 døgn, af hensyn til muligheden for at skelne bivirkninger, men vaccinerne må gerne gives samtidig. Dog må Comirnaty® og Spikevax® ikke blandes i samme sprøjte som øvrige vacciner. Det anbefales ligeledes, at vaccinerne ikke gives samme sted/i samme muskel, hvis de gives samtidig.

Kirurgi og vaccination

Personer kan vaccineres mod COVID-19 en uge før eller en uge efter stor kirurgi. Det gælder både ved primærvaccination og ved revaccination.

Særligt om allergi mv.

Kendt allergi mod det aktive indholdsstof eller et eller flere af hjælpestofferne

Kendt allergi mod det aktive indholdsstof eller et eller flere af hjælpestofferne er en kontraindikation mod vaccination. Se produktresuméerne for Comirnaty® og Spikevax® for en oversigt over hjælpestoffer. Det mest problematiske hjælpestof i forhold til allergi er polyethylen glycol (PEG 2000).

Kendt allergi mod macrogol/PEG/polyethylen glycol

Både Comirnaty® og Spikevax® indeholder macrogol, også kendt som PEG eller polyethylen glycol. Macrogol er en del af den fedtkappe, som det aktive indholdsstof i vaccinen er pakket ind i, som dels beskytter mRNA, og som muliggør optagelse i cellerne. Det anslås, at ca. 50 personer i Danmark er kendt med allergi mod macrogol. Vaccination er kontraindiceret, hvis en person har kendt allergi mod macrogol/PEG/polyethylen glycol. Søg lægefaglig rådgivning ved tvivl – se side 6.

Anafylaktisk reaktion ved første vaccination med Comirnaty® eller Spikevax®

Hvis der efter første vaccination med Comirnaty® eller Spikevax® er mistanke om anafylaktisk straksreaktion, skal det vurderes af en læge, om den pågældende kan vaccineres anden gang. Lægen skal vurdere, om der var tale om en anafylaktisk straksreaktion som symptom på allergi mod det aktive indholdsstof eller hjælpestoffer i vaccinen. Ved tvivl kan den regionale lægemiddelrådgivning kontaktes – se side 6. Hvis patienten udviklede anafylaktisk straksreaktion efter første vaccination, bør patienten ikke vaccineres 2. gang (kontraindikation).

Tidligere anafylaktisk straksreaktion efter anden vaccination eller injektion af et lægemiddel

Personer, der tidligere har oplevet anafylaktisk straksreaktion efter vaccination eller efter injektion af et lægemiddel, bør vurderes af en læge, før de vaccineres, da de er i øget risiko for allergisk reaktion. Vurdering kan ske hos egen læge før vaccination, som eventuelt kan have behov for at søge yderligere lægefaglig rådgivning – se side 6. Vurderingen vil især skulle fokusere på risikoen for, at patienten kunne have en ikke-diagnosticeret allergi mod macrogol/PEG/polyethylen glycol.

Personer med mastocytose

Personer med mastocytose kan vaccineres på et almindeligt vaccinationscenter under almindeligt anafylaksiberedskab. Tidligere anbefalede Sundhedsstyrelsen vaccination af personer med mastocytose under særligt skærpet anafylaksiberedskab i regi af Hudafdeling I og Allergicentret på Odense Universitetshospital, men erfaringerne efter COVID-19 vaccination af disse patienter har vist, at der ikke har været øget hyppighed af anafylaktiske straksreaktioner. Anbefalingerne om vaccination under almindeligt anafylaksiberedskab gælder både ved primærvaccination og revaccination.

Kendt lægemiddelallergi mod andet aktivt indholdsstof end Comirnaty® eller Spikevax®

Kendt lægemiddelallergi, fx mod penicillin eller NSAID, er ikke kontraindikation mod vaccination.

Kendt fødevareallergi

Personer med fødevareallergi kan godt blive vaccineret.

Kendt pollenallergi

Personer, der er allergiske over for pollen, kan godt blive vaccineret.

Kendt allergi mod insektgifte

Personer, der er allergiske over for insektgifte, kan godt blive vaccineret.

Kendt atopi

Atopikere kan vaccineres uagtet niveau af IgE.

Danske muslimske organisationers anbefalinger

Comirnaty® og Spikevax® indeholder ikke spor af svin. Danske muslimske organisationer anbefaler vaccination.

Ændrer mRNA vacciner kroppens arvemateriale?

Vaccinerne påvirker ikke DNA og ændrer dermed ikke kroppens arvemateriale.

Tidligere behandling med botox

Personer, der tidligere er behandlet med botox, kan godt blive vaccineret.

Tilstand med implantater i kroppen

Personer med implantater i kroppen, kan godt blive vaccineret.

Tidligere behandling med dermale fillers

Baseret på den nuværende viden, kan personer, der tidligere er behandlet med dermale *fillers*, vaccineres mod COVID-19, men muligvis er der en øget risiko for allergisk reaktion efter vaccination med mRNA vacciner. Søg lægefaglig rådgivning ved tvivl.

Behov for yderligere rådgivning?

Kontakt til Statens Serum Institut

Ved behov for rådgivning om vaccination har sundhedspersoner mulighed for at kontakte Statens Serum Instituts Afdeling for Infektionsepidemiologi og Forebyggelse kontaktes for telefonisk rådgivning på telefon 3268 3037, hverdage 8.30-11.00, onsdag dog 12.30-15.00 Uden for dette tidsrum kan afdelingen kontaktes i dagtid på telefon 3268 3038. Man kan også skrive på covidinfo@ssi.dk.

Uden for normal arbejdstid kan vagthavende ved behov for akut rådgivning kontaktes på telefon 4131 7404.

Kontakt til den regionale lægemiddelrådgivning eller den regionale bivirkningsmanager

Ved behov for yderligere lægefaglig rådgivning i forbindelse med vaccination mod COVID-19 kan praktiserende læger og vaccinatorer kontakte den regionale lægemiddelrådgivning eller den regionale bivirkningsmanager (afhængig af region):

REGION NORDJYLLAND

Telefon 4015 7578, hverdage 8-15 E-mail: bivirkningsmanager@rn.dk

REGION MIDTJYLLAND

Telefon 2328 0601, hverdage 8-15 E-mail: kfa@auh.rm.dk

REGION SYDDANMARK

Telefon 2022 8855, hverdage 9-15 E-mail: li@rsyd.dk

REGION SJÆLLAND

Telefon 4732 3243, hverdage 9-12 E-mail: medinfo@regionsjaelland.dk

REGION HOVEDSTADEN

Telefon 5172 2080, hverdage 8-15.30 E-mail: bivirkningsmanager@regionh.dk